

22110061

CZECH A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
TCHÈQUE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
CHECO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning)
Mercredi 11 mai 2011 (matin)
Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napište komentář na **jeden** z následujících textů:

1.

Bylo už k poledni, když se vracel Oberva domů.

Šel klidný, sebevědomý, vzpřímený.

Už u vrat čekala Madlena, dychtivá a rozpálená, jak vyběhla od plotny.

„Hospodařu, pan rector su u nas,“ vyhrkla spěšně.

5 Rázem Oberva pochopil.

Žena cítila, že se jí přitěžuje a poslala pro nadučitele, aby sepsal s ní poručenství.

Přeběhl chodbu a prudce vešel do dveří světnice. Srazil se s nadučitelem, jenž chtěl právě odcházet; půlarch papíru měl v ruce a rychle jej skládal do kapsy.

10 Byl to jen mizivý zlomek vteřiny, jen prchavé blesknutí oka, ale Oberva viděl vše a rozuměl: na lavici ležela žena zkroucená, slabě chroptící, zhroucená lidská ubohost, třesoucí se v předsmrtné malátnosti. To jediné mžiknutí stačilo, aby rozeznal s naprostou jistotou, jež nemohla klamat: žena umírá, tentokrát doopravdy umírá, a před chvílí diktovala poslední vůli...

Chytil nadučitele prudce za ruku a řekl určitě:

„Počkajtě!“

15 Učitel se vykrucoval a jeho hubená, vytáhlá postava se zazmítala rozpaký a spěchem.

„Pusťte, pane Obervo...“ zaprosil, „nutně mám naspěch... nezdržujte, prosím...“

„Kaj?“ vyrazil jen Oberva.

„Tři svědky... bude jich potřebí... podepsat se ještě musí... vždyť vidíte, že už... prosím...“ kvapně hovořil a hlas mu přeskakoval rozčilením.

20 „Žadne svědky!“ vykřikl Oberva vztekle: „A poručenství...!“ rozkázal tak velitelsky a tak zuřivě vypjal dravčí bradu, že nadučitel jako pod těžkým úderem sáhl po kapse.

„Ne... nelze... pane Obervo... vidíte, mějte rozum,“ brebtl nadučitel poplašeně.

„Poručenství...!“ zaskřípal Oberva zuby.

25 A nadučitel, zbledlý a zmatený, vytáhl z kapsy složený papír, jež Oberva uchwátíl prudkým trhnutím.

Pokročil s ním k oknu, jako by chtěl lépe vidět i jako by se bál, že mu drahocenný kus papíru ještě nyní nadučitel urve.

30 A už jeho rozšířené oči běhaly po papíru a hltaly pravidelné, urovnané nadučitelovy řádky. Byl špatným čtenářem, četl těžce a nerad, ale nyní se dohadoval smyslu s jakousi zostřenou vnímavostí, jež by se nejráději chtěla propálit až do papíru, zdali se tam neskrývá jakási záludnost... A přeběhl úvodní formulí o tom, že poručí duši do rukou božích a tělo že odevzdává zemi, že činí pořízení o svém majetku při plném vědomí a že takto ustanovuje...

35 A Obervovi až pot vystoupil na čele, když klopytal o slova osudného rozhodnutí: „... a z mého majetku, to jest polovice na gruntě č. 14 v Lipině a z polovice pozemků ke gruntu příslušných, utvoří se fond pro stavbu chrámu Páně v Lipině, odevzdá se spolku pro ten účel, až se utvoří, a do té doby bude fond spravovat obecní představenstvo v Lipině...“

Jaké to pekelné mámení! Jaký to útok na jeho grunt! A podpis, kde je podpis...? Není ho ještě, ani křížků! Jenom na konci den: v Lipině, 12. srpna 1890... Neplatno, neplatno...!

A rázně i vztekle roztrhl osudný papír ve dvě a ještě jednou...

40 „Pane Obervo... pamatujte se, proboha, co děláte... Vždyť je to poslední vůle,“ zahořekoval nadučitel a přiskočil k oknu.

„Ale něplatna, platnosti něsmi měť...“ vykřikl Oberva divoce, „to je zlodějství... a podpisuv není...“

„Ale zavolám... pravila, ať zavolám... tři podpisy, musí to...“ koktal nadučitel už nezřetelně.

- 45 „Ani se nehýbajte, pane rector,“ vzkřikl sedlák, „už smyslu něměla, sam stě se to vymyslel.“
A v tom okamžiku chroptění ubohé lidské trosky přešlo v kloktavý zvuk, jako by se voda vylévala z naplněného hrdla... ale zvuk ten se přelomil... pak ještě tlumené zachrčení... a ticho...
... ale ony příšerné oči se otevřely a vbodly se, rozšířené a děsné, do tváře Obervovy, oči naposledy vyhrožující a křičící, strašlivé smrtelným děsem, oči neusmířené a mstivé i v té
- 50 poslední vteřině prchajícího života.
Oberva škubl sebou a roztržený papír v jeho ruce se zatřásl; vytřeštil oči nechápavě a hnědá, vrásčitá žena rozplynula se mu v temný mrak.
Ale to bylo temno jenom na okamžik, jež udeřilo na jeho smysly. Za několik minut řekl pevně, s drtivou určitostí:
- 55 „Dyt' viditě, pane rector, že je už mrtva.“
A klidně vyšel ze dveří.

Vojtěch Martínek, *Jakub Oberva* (1926)

2.

Včera v noci

Včera v noci v neděli
u stolu jsme seděli:
já, já a já.

5 Ostatní už dávno spali:
ženy, děti, psy

Já řekl: jak vratká chatrná
jak síto dřevá
je něčí identita

10 Já na to: kdo jednou zaslechl
jak mečí kůzle
když pro ně přijde
řezník s nožem
ten prý už nikdy
nezapomene

15 Já mlčel jsem

A pak jsem řekl:
že se na to kluci
nevysere

20 Jsi vulgární ubožák!
řekli jsme oba
skoro současně

Demonstrativně jsme vstali
a šli si lehnout

U stolu zůstal jsem sám

Milan Ohnisko, *Vepřo knedlo zlo aneb Uršulinovi dnové* (2003)